

Brussel, 14 maart 2025
(OR. en)

6809/25

INST 60
POLGEN 20
AG 27

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de Raad
nr. vorig doc.:	6524/2/25 REV 2
Betreft:	Wetgevingsprogrammering - Gezamenlijke conclusies over beleidsdoelstellingen en -prioriteiten voor 2025–2029

**Gezamenlijke conclusies van het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de
Europese Commissie over**

beleidsdoelstellingen en -prioriteiten voor 2025–2029

Voor de zittingsperiode tot en met 2029 erkennen de drie instellingen dat zij zich een urgentie mentaliteit moeten aanmeten om resoluut uitvoering te geven aan een ambitieuze agenda ter bevordering van een meer verenigd, welvarender, veiliger en veerkrachtiger Europa. Dit is van cruciaal belang nu de Europese Unie een tijdperk doormaakt dat wordt gekenmerkt door toenemende instabiliteit, mondiale uitdagingen en strategische concurrentie. Met de succesvolle samenwerking van eerdere zittingsperioden als uitgangspunt zijn wij vastbesloten een versnelling hoger te schakelen en al onze sterktes en middelen te bundelen om het hoofd te bieden aan de uitdagingen waarmee onze generatie geconfronteerd zal worden. In deze geest zullen wij prioriteit geven aan de volgende doelstellingen om te zorgen voor een sterker Europa voor al onze burgers:

1. In een grillig, complex en steeds vijandiger mondiaal klimaat zullen wij daadkrachtig optreden om onze **veiligheid en defensie** te versterken en het beginsel van solidariteit tussen de lidstaten opnieuw te bevestigen. Daartoe zullen wij een scherpe toename van de **investeringen in de Europese defensie en de Europese defensie-industrie** bewerkstelligen. Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne vormt een manifeste schending van het Handvest van de Verenigde Naties en een existentiële uitdaging voor de Europese veiligheidsarchitectuur. Wij blijven verenigd en trouw aan onze belofte om Oekraïne te steunen zolang dat nodig is. Naast het versterken van onze defensievermogens zullen wij samenwerken met gelijkgestemde naties om de op regels gebaseerde internationale orde te handhaven, **strategische partnerschappen** te ontwikkelen en onze **samenwerking met de NAVO** te versterken. Daarnaast wordt de EU in steeds grotere mate bedreigd door **desinformatie, hybride oorlogsvoering, terrorisme, en georganiseerde criminaliteit**, zowel door buiten- als binnenlandse actoren, en daarom zijn wij vastberaden alle beschikbare middelen in te zetten om de veiligheid van de Europese burgers te waarborgen en de veerkracht van onze kritieke infrastructuur te vergroten.¹
2. Europa moet zich actiever opstellen om voorbereid te zijn op een waaier aan gelijktijdige crises, van natuurrampen en cyberdreigingen tot noodsituaties op gezondheidsgebied. Daartoe zullen wij de **paraatheid en de veerkracht** van de EU versterken door voort te bouwen op de aanbevelingen in het Niinistö-verslag en een **aanpak te hanteren die alle risico's en de hele samenleving omvat, met inbegrip van preventief gezondheidsbeleid**. Wij zullen daarom de handen ineen slaan met de particuliere sector, lokale gemeenschappen en maatschappelijke organisaties met het oog op meer **maatschappelijke veerkracht**.

¹ Hierbij wordt het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten onverlet gelaten, wordt rekening gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten, en worden de Verdragen in acht genomen.

3. Wij zullen doortastende maatregelen nemen om de blijvende welvaart van Europa te waarborgen door het **concurrentievermogen op lange termijn** te stimuleren in de richting die wordt aangegeven in het kompas voor het concurrentievermogen, waarin de aanbevelingen van het Draghi-verslag zijn meegenomen. Wij zijn vastbesloten om het potentieel van de **eengemaakte markt** ten volle te benutten en de resterende belemmeringen weg te nemen, onder meer via de nieuwe Europese spaar- en investeringsunie, voortbouwend op het Letta-verslag. Wij zullen alles in het werk stellen om **zaken doen in de EU makkelijker en sneller** te maken, ook voor kmo's, **hoogwaardige banen te creëren** en bedrijven snel te ontlasten door met spoed administratieve lasten weg te nemen en de Europese wetgeving drastisch te vereenvoudigen. Daartoe zullen wij prioriteit geven aan de desbetreffende voorstellen. Wij zullen zorgen voor een geharmoniseerd wettelijk stelsel van EU-brede regels voor bedrijven, ongeacht waar op de eengemaakte markt zij investeren en actief zijn. Wij zullen **innovatie** door Europese bedrijven aanmoedigen door het potentieel van **data** aan te wenden, waarbij we **circulariteit en technologieneutraliteit een veel prominenter plaats in onze economie** geven, start-ups ondersteunen en investeren in **grensverleggende technologieën** om de productiviteitskloof met andere economieën te dichten. Wij zullen op koers blijven, met de doelstellingen om **in 2050 klimaatneutraliteit in de Unie** te bereiken, ons concurrentievermogen te vergroten en ons in te zetten voor een rechtvaardige transitie, waarbij sociale cohesie en billijkheid worden bevorderd. Wij verbinden ons ertoe onze economie **koolstofvrij te maken**, strategische sectoren te stimuleren, strategische **energiesoevereiniteit** te versterken en **energieprijzen** te verlagen.
4. **Migratie** is een Europese uitdaging die een Europese respons vereist. Wij zullen de werkzaamheden op alle actiegebieden van de **alomvattende aanpak** van migratie en grensbeheer opvoeren en benadrukken dat het belangrijk is **de vastgestelde EU-wetgeving in te voeren en toe te passen**. Irreguliere migratie zet de buitengrenzen van de EU zwaar onder druk. Om dit aan te pakken en de EU te beschermen tegen veiligheidsdreigingen zullen wij samenwerken om onze buitengrenzen te beveiligen, de diepere oorzaken van migratie aan te pakken, nieuwe manieren te zoeken om, in overeenstemming met het EU-recht en het internationaal recht, irreguliere migratie te voorkomen en tegen te gaan, en smokkelnetwerken te ontmantelen. Wij zullen er ook naar streven het terugkeerproces eenvoudiger, sneller en efficiënter te maken, en tegelijkertijd veilige en legale migratiemogelijkheden bevorderen, in overeenstemming met de nationale bevoegdheden, door nauwer samen te werken met onze internationale partners. Wij herinneren aan het belang van de goede werking van het **Schengengebied**, hetgeen onlosmakelijk verbonden is met een sterkere eengemaakte markt.

5. De **sociale markteconomie** staat centraal in ons Europees sociaal model en vormt de leidraad voor onze benadering van rechtvaardigheid en welvaart. Wij zullen ervoor zorgen dat al onze burgers baat hebben bij de sociale markteconomie. Nu we ons geconfronteerd zien met **demografische veranderingen**, is een gecoördineerde respons van essentieel belang om de economische vitaliteit van alle regio's en kansen voor **alle generaties** te waarborgen. Wij zullen de **Europese pijler van sociale rechten** handhaven om de **opwaartse sociale convergentie** in de hele EU te vergroten door eerlijke en doeltreffende arbeidsmarkten te ondersteunen en gelijke kansen en hoogwaardige banen te bevorderen, onder meer door mensen met de juiste vaardigheden te helpen aantrekken, adequate arbeidsomstandigheden te waarborgen, en armoede en betaalbare huisvesting aan te pakken. Het ontwikkelen van **opleiding en onderwijs dat bedacht is op de toekomst** ter bevordering van de juiste vaardigheden voor morgen is van cruciaal belang voor het behoud van hoogwaardige banen en ons concurrentievermogen op lange termijn. Wij zullen in deze gebieden investeren om de Europese beroepsbevolking voor te bereiden op een snel veranderende wereld, waarbij innovatie wordt gestimuleerd en wordt ingezet op territoriale cohesie en inclusieve groei in alle regio's.
6. Om onze **toekomst** veilig te stellen, zetten wij ons in voor rechtvaardige en eerlijke transities die ons concurrentievermogen op lange termijn versterken. In deze geest zullen wij blijven volharden in de noodzakelijke **strijd tegen klimaatverandering en de bescherming van de natuur en biodiversiteit**. Wij zullen ook ons landbouwbeleid hervormen om te zorgen voor een bloeiende voedsel- en landbouwsector die, binnen een kader met gelijke concurrentievoorwaarden, onze landbouwers beloont voor het waarborgen van voedselzekerheid en het beschermen van de natuur.
7. Wij zullen werken aan het versterken van de **veerkracht van onze democratie** en ons vermogen om buitenlandse inmenging tegen te gaan. De gemeenschappelijke **waarden** van het Europees project, waaronder de **rechtsstaat, de grondrechten en gelijkheid**, moeten onze kracht en leidraad blijven. We zullen met alle bestuursniveaus en de hele samenleving samenwerken om deze waarden binnen de Unie en wereldwijd te beschermen en te bevorderen. Wij zullen toegewijd blijven aan het behoud van de mediavrijheid en de **vrijheid van meningsuiting** in de EU, en de integriteit van het democratisch proces blijven waarborgen.

8. Met de viering van de twintigste verjaardag van de succesvolle, grootste uitbreiding van de EU nog vers in het geheugen, erkennen wij dat de voortzetting van dit proces een geostrategische investering in vrede, veiligheid, stabiliteit en welvaart is. Wij blijven gehecht aan een **op verdienste gebaseerd uitbreidingsbeleid** en aan een ambitieuze hervormingsagenda om onze doelstellingen te verwezenlijken en de goede werking van een grotere Unie te waarborgen. Daarnaast zullen wij onze **economische veiligheid** vergroten door strategische afhankelijkheden van derde landen te verminderen en **langetermijnpartnerschappen** tot stand te brengen met bondgenoten die onze waarden hoog houden. Wij zullen ook onze **handelsbetrekkingen** over de hele wereld blijven versterken, waarbij wij garant staan voor een gelijk speelveld en een doeltreffend **multilateraal handelsstelsel**. Naast handel zullen wij de **op regels gebaseerde internationale orde** beschermen en bevorderen en ons inzetten om de inclusiviteit en de doeltreffendheid ervan te vergroten. Wij zullen ervoor zorgen dat de EU en haar lidstaten tot de belangrijkste donoren van humanitaire hulp blijven behoren.
9. Om deze sinds lange tijd vaste prioriteiten van de EU te verwezenlijken, zullen wij onze inspanningen opvoeren om **voldoende particuliere en publieke financiering** te mobiliseren en te zorgen voor een doelmatig **meerjarig financieel kader** dat gericht, eenvoudiger en doeltreffender is. Dit houdt in dat de invoering van nieuwe eigen middelen moet worden voortgezet.

Deze prioriteiten geven een beeld van onze visie op een meer verenigd, dynamischer en inclusiever Europa, dat zich blijft inzetten voor het welzijn van zijn bevolking. Wij zullen nauw samenwerken om deze prioriteiten volledig te verwezenlijken, met behoud van de centrale rol van burgerparticipatie door actief samen te werken met gemeenschappen en belanghebbenden in de hele Unie. Bij de uitvoering van deze prioriteiten zullen wij de beginselen van Europese meerwaarde, subsidiariteit en evenredigheid in acht nemen. Samen zullen wij streven naar een veerkrachtig en welvarend Europa dat onvervaard de huidige en toekomstige uitdagingen tegemoet treedt.